

at komme i Virksomhed, efterat jeg for nylig har havt den Ære at indtræde i Thinget; det er ikke nærmest derfor, men for at gjøre en speciel Bemærkning, hvortil jeg troer, at der for mig er Anledning. Min almindelige Mening om Loven er iøvrigt, at jeg antager, at saaledes som den er formuleret, navnlig af den ærede Ordfører (Casse), indeholder den meget Godt, ligesom jeg ogsaa antager, at det, der er sagt om, at man forsømmer Helligdagene ved at arbejde, ikke er ganske rigtigt. Jeg antager, at den Mand, som pløier sin Mark og høster sin Sæd om Søndagen, ofte kan være meget mere høitideligen stemt end den, der gaar i Kirke; thi om denne Sidste er det aldeles ikke sagt, at han gaar derind med et mere gudsygtigt Sind, end Arbejderne gaar paa Marken, og endnu mindre, at han gaar saaledes ud af Kirken, hvortil der hos den, der pløier, faaer eller høster om Søndagen, gjerne kan være Noget, der stemmer ham til Høitidelighed. Det er meget muligt, at det er en sand Kirkegang, der foregaaer inde i Arbejderen, og altsaa behøver man ikke at give et almindeligt Forbud mod at lade Folk arbejde om Søndagen. Hvad der imidlertid nærmest har bragt mig til at begjære Ordet, er et økonomisk Moment, altsaa Noget, der ligger min Virksomhed og min daglige Færd meget nær. Hvis det er rigtigt, hvad her er sagt i økonomisk Henseende, saa har jeg ganske taget feil i min tidligere Anskuelse, og maa udbede mig og ønske Dyrkning om, hvad der er det rigtige. Det er nemlig sagt af den ærede Rigsdagsmand for

Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad), at, naar der blev arbejdet om Søndagen, saa bliver Arbejdernes Antal eller Arbeidskraften derved forøget med $\frac{1}{6}$ mere, dette er sandt; men det er urigtigt, at dette vilde blive til Arbejdernes Undergang (Monrad: Det har jeg ikke sagt), ja om ikke til Arbejdernes Undergang, saa dog til deres Skade. Den ærede Rigsdagsmand har sagt, at den foreslaaede Lov vilde være i Arbejdsherrerne's Interesse og ikke i Arbejdernes; men jeg paastaar og skal bevise. — saa godt jeg formaar — at, dersom der om Søndagen var Arbejde at faae, som var vel betalt, og dersom det var saaledes, at dette Arbejde kunde gjøres uden at vække Skandale, uden at virke forstyrrende ind, saa vilde det ikke være til Arbejdernes Skade, men tværtimod til deres Gavn. Overhovedet staaer hele den Paaastand, at Arbejderne have Skade af, at Arbeidskraften forøges, i Modstrid saavel med, hvad Statsøconomer og borgerlige Deconomer herom have lært, som mod hvad Praxis har vilst. Jeg kunde paavise Værksteder og Etablissementer, hvor det Modsatte er Tilfældet, naaget i de samme Værksteder Arbejdernes Antal er forøget til det Femdobbelte. Der er vistnok Mange, der have seet, og endnu flere, der have læst, at i det Land, hvor Maskinerne have deres Hjem og saa at sige deres Bugge, og hvor de ere udviklede i en utrolig Grad, der er det Tilfældet, at jo mere Arbeidskraft der kommer til, jo Mere er der at bestille for Arbejderne. Det er en Sandhed, der ikke kan negtes.